

Drept societar

Stagiul CECCAR
Anul II

www.ceccar.ro

CECCAR

*Contați pe Noi. Contați, cu Noi.
Întotdeauna!*

Copyright @CECCAR 2026

Capitole

- I. Raportul de drept societar**
- II. Fondul de comerț**
- III. Contractul de societate potrivit Codului Civil**
- IV. Societățile**
- V. Constituirea societăților pe acțiuni și în comandită pe acțiuni**
- VI. Formele juridice ale societăților**
- VII. Funcționarea societăților. Reguli comune**
- VIII. Funcționarea societăților. Reguli specifice**
- IX. Excluderea și retragerea asociaților**
- X. Modificarea actului constitutiv al societății**

I. Raportul de drept societar

1. Definiția dreptului societar

2. Izvoarele dreptului societar

I.1. Definitia dreptului societar

- studiază, în principal, **societățile – profesioniști persoane juridice**;
- **cuprinde totalitatea normelor de drept care reglementează raporturile juridice de afaceri ce au în structura lor, ca subiecte participante, societățile**;
- societatea trebuie privită:
 - de la o dată anterioară înființării, dată de la care persoanele (fizice și/sau juridice) care doresc să o constituie efectuează toate actele și faptele necesare constituirii ei valabile;
 - de la data constituirii ei valabile, pe toată perioada funcționării, până la data dizolvării acesteia, respectiv a radierii din registrul comerțului.

I.1. Definitia dreptului societar

Dreptul societar cuprinde norme de drept privat:

- **Codul civil**, care constituie dreptul comun în materia societăților;
- **Legea nr. 31/1990**, Legea societăților, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Societățile sunt obligate:

- **să se înregistreze în registrul comerțului** înainte de începerea activității, să înregistreze mențiuni despre activitatea desfășurată pe parcursul funcționării acesteia și să ceară radierea din registrul comerțului la încetarea activității; registrul comerțului este instituție publică de natură administrativă și este public;
- **să obțină avize prealabile și autorizații** de la Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) dacă se constituie în societăți de asigurare, de servicii de investiții financiare (pe piața de capital), instituții de credit.

I.2. Izvoarele dreptului societar

Izvoare formale: Codul civil și legile comerciale.

*În funcție de natura lor deosebim: **izvoare normative** și **izvoare interpretative***

Izvoarele normative sunt:

- **Constituția**;
- **Codul civil** - dreptul comun în materia societăților;
- **Legile comerciale**, respectiv legi, decrete-legi, hotărâri și ordonanțe de Guvern, și norme, regulamente și ordine adoptate de organele competente, cum ar fi:
 - **Legea nr. 15/1990** privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, modificată;
 - **Legea societăților nr. 31/1990**, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - **Legea nr. 161/2003** privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;
 - **Legea nr. 265/2022** privind registrul comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în registrul comerțului;
 - **O.U.G. nr. 99/2006** privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, cu modificările și completările ulterioare;
- **normele dreptului Uniunii Europene.**

I.2. Izvoarele dreptului societar

Izvoarele interpretative (convenționale) au rolul de a ajuta la interpretarea voinței manifestate în raporturile dintre profesioniști;

În această categorie includem:

- **uzanțele profesionale și principiile generale ale dreptului;** prin uzanțe se înțelege **obiceiul locului (cutuma)** și **uzurile profesionale**; în cazurile neprevăzute de lege se aplică uzanțele, iar în lipsa acestora, dispozițiile legale cu privire la situații juridice asemănătoare; atunci când nu există asemenea dispoziții, sunt aplicate principiile generale ale dreptului;
- **doctrina;** se admite că doctrina nu este un izvor de drept, dar este un important instrument de interpretare a legilor comerciale și de aplicare a acestora;
- **practica judiciară;** în mod tradițional aceasta nu a fost recunoscută ca izvor de drept, dar soluțiile date de instanțele judecătorești contribuie la interpretarea legilor comerciale fără să aibă puterea precedentului judecătoresc; un rol important în interpretarea legilor comerciale tinde să-l dobândească deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție.

II. Fondul de comerț

1. Definiția fondului de comerț
2. Delimitarea noțiunii de fond de comerț de alte noțiuni
3. Natura juridică a fondului de comerț
4. Elementele fondului de comerț
5. Actele juridice cu privire la fondul de comerț

II.1. Definiția fondului de comerț

- **constituie fond de comerț ansamblul bunurilor mobile și imobile, corporale și necorporale (mărci, firme, embleme, brevete de invenții, vad comercial), utilizate de un comerciant în vederea desfășurării activității sale.**

II.2. Delimitarea noțiunii de fond de comerț de alte noțiuni

- fondul de comerț și patrimoniul;
- fondul de comerț, întreprinderea și întreprinderea economică;
- fondul de comerț și patrimoniul de afectare al profesionistului.

II.3. Natura juridică a fondului de comerț

- este o universalitate (de bunuri) având o identitate de sine stătătoare care nu se reduce la bunurile care o compun;

Fondul de comerț:

- **poate face obiectul unor contracte de vânzare-cumpărare, de locațiune, obiectul unor garanții reale mobiliare, poate fi lăsat moștenire, poate face obiectul aportului la constituirea unei societăți sau la majorarea capitalului social etc.;**
- **explică subrogația reală a bunurilor care îl compun;**
- **este o universalitate de fapt, neavând un activ și un pasiv (proprii), acestea fiind caracteristice universalității juridice, respectiv patrimoniului;**
- **conferă titularului său un monopol de exploatare ce ține de proprietatea industrială a profesionistului comerciant asupra fondului;**
- **este un bun mobil necorporal.**

II.4. Elementele fondului de comerț

- **Elemente corporale sunt:**

- **bunuri imobile** prin natură (clădiri), prin destinație (instalații, utilaje, mașini);
- **bunuri mobile** corporale (materii prime, materiale, produse rezultate din activitatea de producție; chiar dacă produsele astfel rezultate au o legătură mai slabă cu fondul de comerț, fac parte din acesta);

- **Elemente necorporale sunt:**

- firma, emblema, clientela, vadul comercial, brevetele de invenții, drepturile de autor, mărcile de fabrică, comerț, serviciu.

II.4. Elementele fondului de comerț

Firma:

- element de individualizare a comerciantului și constă în **numele sau, după caz, denumirea sub care un comerciant își exercită comerțul și sub care semnează;**
 - caracter obligatoriu;
 - firma comerciantului persoană juridică se scrie în limba română;
 - se caracterizează prin noutate;
 - orice firmă nouă trebuie să se deosebească de cele existente.

II.4. Elementele fondului de comerț

Emblema:

- semnul sau denumirea care deosebește un comerciant de altul de același gen;
- un plus de identificare a comerciantului;
- are caracter facultativ;
- se caracterizează prin noutate;
- se înstrăinează și separat și împreună cu fondul de comerț.

Reguli comune referitoare la firme și embleme:

- firmele și emblemele vor fi scrise în limba română;
- verificarea disponibilității firmei și a emblemei se face de către oficiul registrului comerțului înainte de întocmirea actelor constitutive sau, după caz, de modificare a firmei sau a emblemei;
- firmele și emblemele radiate din registrul comerțului sunt indisponibile, în principiu, pentru o perioadă de 2 ani de la data radierii.

II.4. Elementele fondului de comerț

Clientela și vadul comercial (*achalandage*):

- ❖ **Clientela** reprezintă totalitatea persoanelor fizice și juridice care apelează în mod obișnuit, fidel la același comerciant (la fondul de comerț al acestuia) pentru procurarea de mărfuri și servicii;
- ❖ **Vadul comercial** reprezintă aptitudinea, potențialitatea fondului de comerț de a atrage clienți;
- **clientela și vadul comercial se înstrăinează numai împreună cu fondul de comerț**; clientela este consecința vadului comercial.

II.4. Elementele fondului de comerț

Drepturile de proprietate industrială:

Drepturile de proprietate industrială sunt: creații noi și semne noi.

- creații noi: **invențiile, know-how-ul, modelele de utilitate;**
- semne noi: **mărcile și indicațiile geografice;**
 - **mărcile** sunt semne distinctive utilizate de profesioniștii comercianți (denumiți și operatori economici) pentru a deosebi produsele, lucrările și serviciile lor de cele identice sau similare ale altor profesioniști;

II.4. Elementele fondului de comerț

Drepturile de autor (copyright, engl.):

- ansamblul prerogativelor de care se bucură autorii cu privire la creațiile lor literare, științifice și artistice formează drepturile de autor;
- din fondul de comerț fac parte drepturile de autor și drepturile conexe cu privire la creația literară, științifică și artistică, precum și la programele din domeniul informaticii.

II.4. Elementele fondului de comerț

Regimul creanțelor și datoriilor:

- creanțele și datoriile comerciantului nu fac parte din fondul de comerț, acesta nefiind o universalitate juridică, ci de fapt; prin urmare, creanțele și datoriile comerciantului nu se transmit dobânditorului împreună cu fondul de comerț în cazul înstrăinării acestuia.

II.5. Actele juridice cu privire la fondul de comerț

Operațiunile juridice cu privire la fondul de comerț:

- vânzarea-cumpărarea;
- transmiterea fondului de comerț ca aport într-o societate;
- locațiunea fondului de comerț;
- garanția reală mobilă asupra fondului de comerț etc.;

Fondul de comerț se poate transmite pe cale succesorală în condițiile prevăzute de Codul Civil.

III. Contractul de societate potrivit Codului Civil

1.Reglementarea și definiția contractului de societate

2.Formele societare. Dobândirea personalității juridice a societății

III.1. Reglementarea și definiția contractului de societate

- ❖ **o convenție prin care două sau mai multe persoane se obligă reciproc să coopereze pentru desfășurarea unei activități și să contribuie la aceasta prin aporturi bănești, în bunuri, în cunoștințe specifice sau prestații, cu scopul de a împărți beneficiile sau de a se folosi de economia ce ar putea rezulta;**
- fiecare asociat contribuie la suportarea pierderilor proporțional cu participarea la distribuția beneficiului, dacă prin contract nu s-a stabilit altfel;
- societatea se poate constitui cu sau fără personalitate juridică;

III.1. Reglementarea și definiția contractului de societate

Distincția contractului de societate față de alte contracte

Contractul de societate se deosebește de celelalte contracte prin următoarele:

- părțile contractului de societate **se obligă reciproc să coopereze**. În celelalte contracte părțile au interese deosebite, diferite; în contractul de societate părțile cooperează având același interes, de a obține profit;
- **aporturile** cu care asociații contribuie la formarea capitalului (bani, bunuri, cunoștințe specifice sau prestații);
- asociații **participă la împărțirea beneficiilor și suportă pierderile** proporțional cu participarea la constituirea capitalului, dacă în contract nu se prevede altfel.

III.1. Reglementarea și definiția contractului de societate

Regimul juridic al aporturilor

Regimul juridic al aporturilor este diferit, după cum societatea are, sau nu, personalitate juridică, și anume:

- ☐ în cazul societăților cu personalitate juridică, aporturile intră în patrimoniul societăților;
 - ☐ în cazul societăților fără personalitate juridică, **aporturile devin coproprietatea** asociaților, în afară de cazul în care au convenit, în mod expres, că le vor trece în folosința lor comună;
-
- dacă **obiectul aporturilor este format din bunuri imobile** sau, după caz, din alte **drepturi reale imobiliare**, contractul trebuie să îmbrace formă autentică.

III.2. Formele societare. Dobândirea personalității juridice a societății

După forma lor, **societățile pot fi:**

- simple;
- în participațiune;
- în nume colectiv;
- în comandită simplă;
- cu răspundere limitată;
- pe acțiuni;
- în comandită pe acțiuni;
- cooperative;
- alt tip de societate anume reglementat de lege.

III.2. Formele societare. Dobândirea personalității juridice a societății

- constituirea unei societăți cu personalitate juridică poate fi convenită prin contractul de societate sau printr-un act separate; în acest caz, răspunderea asociaților pentru datoriile sociale este subsidiară, nelimitată și solidară, dacă prin lege nu se dispune altfel;
- dacă societatea urmează să aibă personalitate juridică, indiferent de obiectul de activitate, ea poate fi constituită numai în forma și condițiile prevăzute de legea specială care îi conferă personalitate juridică;
- societatea dobândește personalitate juridică prin înmatriculare și de la data înmatriculării în registrul comerțului, dacă prin lege nu se prevede altfel;
- până la data dobândirii personalității juridice, raporturile dintre asociați sunt guvernate de regulile aplicabile societății simple.

IV. Societățile

1. Reglementarea societăților
2. Societatea simplă și societatea
3. Contractul de societate
4. Statutul societății
5. Formalitățile necesare constituirii societăților
6. Efectele încălcării cerințelor legale de constituire a societăților

IV.1. Reglementarea societăților

Dreptul comun - **Codul Civil**, care se completează cu **Legea societăților**;

Alte reglementări speciale, spre exemplu:

- în materie bancară, **OUG nr. 99/2006** privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, cu modificari;
- în domeniul asigurărilor, **Legea nr. 237/2015** privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare.

Legea nr. 31/1990 completează Codul Civil în privința societăților deoarece:

- **reglementează cinci forme juridice de societate**;
- cuprinde regulile aplicabile societăților, **atât cele comune, cât și regulile speciale aplicabile fiecărei societăți, în funcție de forma juridică.**

Societățile cu participare străină sunt reglementate de Legea societăților și de dispozițiile **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/1997** privind stimularea investițiilor directe;

Toate tipurile de societăți intră sub incidența prevederilor Codului muncii, dacă au calitatea de angajatori, și ale legislației fiscale, respectiv Codul fiscal și Codul de procedură fiscală, în calitatea lor de contribuabili.

IV.1. Reglementarea societăților

- **Societatea, indiferent de forma ei juridică, are ca temei juridic contractul de societate și/sau statutul;**

Legea societăților prevede că:

- societatea în nume colectiv sau în comandită simplă se constituie prin **contract de societate;**
- societatea pe acțiuni, în comandită pe acțiuni sau cu răspundere limitată se constituie prin **contract de societate și statut;**
- societatea cu răspundere limitată se poate constitui și prin actul de voință al unei singure persoane, dacă se constituie cu un singur asociat; în acest caz se întocmește **numai statutul;**

Contractul de societate și statutul pot fi încheiate sub forma unui **înscriș unic**, denumit **act constitutiv** sau **act de înființare**. Denumirea act constitutiv, potrivit Legii societăților, desemnează atât înscrișul unic, cât și contractul de societate și/sau statutul societății.

IV.2. Societatea simplă și societatea

Asemănări:

- **sunt grupări de persoane și de bunuri, cu scop lucrativ (economic, patrimonial).** Se constituie cu scopul de a obține profit;
- **iau naștere prin contract de societate**, ale cărui elemente de valabilitate referitoare la aport, la obiectul de activitate, la obținerea și împărțirea beneficiilor se regăsesc atât în contractul de societate simplă, cât și în contractul de societate;
- **urmăresc realizarea și împărțirea beneficiilor**; de asemenea, asociații suportă pierderile atât în cazul societății simple, cât și în cazul societății;
- ambele au ***affectio societatis*** în privința intenției comune a asociaților de a coopera;
- ambele au calitatea de profesioniști, deoarece exploatează o întreprindere în condițiile art. 3 alin. (3) din Codul Civil;
- ambele **se deosebesc de asociații și fundații, deoarece membrii acestora urmăresc un scop ideal, moral, nepatrimonial.**

IV.2. Societatea simplă și societatea

Deosebiri:

- **societatea are personalitate juridică, are existență proprie, distinctă de personalitatea asociaților care o compun**, în timp ce societatea simplă nu are;
- reguli diferite atât în privința constituirii, cât și a funcționării; legea societăților stabilește pentru societate anumite forme juridice, cu reglementări specifice pentru fiecare formă în parte;

În plus față de societatea simplă, **societatea**:

- are și anumite **obligații profesionale care revin numai comercianților**: obligația de a se înmatricula în registrul comerțului, de a ține registre de contabilitate, de a desfășura activități cu scop lucrativ în limitele concurenței licite, etc.
- **intră sub incidența Legii nr. 85/2014** privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.

IV.2. Societatea simplă și societatea

Definiție:

❖ **societatea este un contract, denumit contract de societate, ale cărui părți, denumiți asociați, se obligă să coopereze pentru desfășurarea unor activități cu scop lucrativ și să contribuie la aceasta prin aporturi în numerar, în bunuri, în cunoștințe specifice sau prestații, cu scopul de a împărți beneficiile sau de a se folosi de economia ce ar putea rezulta; de asemenea, societatea se bucură de personalitate juridică prin înmatriculare la un registru public;**

- prin urmare, societatea este **contract și persoană juridică, subiect de drept.**

IV.3. Contractul de societate

Condițiile de validitate (de valabilitate) ale contractului de societate:

A. Contractul de societate trebuie să îndeplinească condițiile de fond, generale, esențiale, de valabilitate ale oricărei convenții:

- **capacitatea părților (a asociaților);**
- **consimțământul părților;**
- **obiectul trebuie să fie determinat și licit, în acord cu ordinea publică și bunele moravuri;**
- **cauza sau scopul încheierii contractului de societate.**

❖ nerespectarea condițiilor de fond ale contractului de societate atrage după sine nulitatea acestuia.

IV.3. Contractul de societate

Capacitatea părților:

- pentru încheierea contractului de societate, persoana fizică trebuie să aibă capacitatea cerută de lege pentru încheierea actelor juridice, în condițiile dreptului comun, adică trebuie să aibă capacitatea deplină de exercițiu;
- **nu pot fi fondatori persoanele care potrivit legii sunt incapabile**

IV.3. Contractul de societate

Consimțământul părților:

- părțile contractului de societate sunt asociați în societățile de persoane și acționari în societățile de capitaluri;
- pentru a produce efecte juridice trebuie ca voința părților:
 - să fie declarată;
 - să fie făcută cu intenția de a produce efecte juridice;
 - să nu fie alterată de vicii.
- *affectio societatis*;
- persoanele care încheie contractul (semnatarii acestuia) și persoanele care au rol determinant în constituirea societății au calitatea de **fondatori**;
- părțile contractului de societate (asociații) pot fi persoane fizice, persoane juridice, române sau străine, comercianți sau necomercianți;
- pentru a fi valabil, consimțământul trebuie să nu fie alterat de următoarele vicii de consimțământ:
 - eroare, dol sau violență.

IV.3. Contractul de societate

Obiectul contractului:

- în materia societăților, noțiunea de obiect al contractului de societate este reprezentată de **activitatea cu scop lucrativ**;
- în legislația românească, activitatea cu scop lucrativ este prevăzută la art. 2 lit. a) din OUG nr. 44/2008, și anume **„activitatea economică este o activitate cu scop lucrativ, constând în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii”**; mai mult, potrivit art. 7 și 8 lit. c) din Legea societăților, asociații trebuie să prevadă în contractul de societate **„obiectul de activitate al societății, cu precizarea domeniului și a activității principale”**.

IV.3. Contractul de societate

Cauza contractului:

- participarea fiecărui asociat la rezultatele activității societății desfășurate în comun, adică împărțirea beneficiilor;
- trebuie să existe, să fie licită și morală, adică să nu încalce ordinea publică și bunele moravuri.

IV.3. Contractul de societate

Condițiile de validitate (de valabilitate) ale contractului de societate:

B. Elementele specifice care particularizează contractul de societate de celelalte contracte:

- **aporturile** pe care trebuie să le aducă asociații pentru constituirea capitalului, și anume: bani, bunuri, prestații sau cunoștințe specifice;
 - **intenția de a desfășura o activitate economică comună, denumită *affectio societatis*;**
 - **realizarea și împărțirea beneficiilor.**
-
- **Contractul de societate se încheie în formă scrisă;** forma scrisă este necesară numai **pentru dovada contractului**, dacă prin lege nu se prevede altfel;
 - **Contractul prin care se înființează o societate cu personalitate juridică trebuie încheiat în formă scrisă, sub sancțiunea nulității absolute.** Acesta trebuie să prevadă asociații, aporturile, forma juridică, obiectul, denumirea și sediul societății.

IV.3. Contractul de societate

Aportul asociaților la formarea capitalului social:

- în sens ***juridic***, aportul este obligația pe care și-o asumă fiecare asociat de a aduce în societate un anumit bun, o valoare patrimonială;
- în sens ***etimologic***, aportul înseamnă bunul adus în societate de către asociat. Fiecare asociat trebuie să contribuie la aceasta prin aporturi bănești, în bunuri sau în cunoștințe specifice sau prestații; aportul este o valoare economică exprimată în numerar, în natură și în muncă (prestații, cunoștințe specifice).

IV.3. Contractul de societate

Aportul în numerar:

- are ca obiect o sumă de bani;
- **este obligatoriu la constituirea oricărei forme de societate;**
- **nu este purtător de dobândă.**

IV.3. Contractul de societate

Aportul în natură:

- are ca obiect:

- bunuri imobile;
- bunuri mobile corporale;
- bunuri mobile necorporale.

- este admis la toate formele de societate;

- este vărsat prin transferarea drepturilor (corespunzătoare obligației de a da) și prin predarea efectivă către societate a bunului aflat în stare de utilizare (corespunzătoare obligației de a face);

- „În lipsă de stipulație contrară, bunurile constituite ca aport în societate devin proprietatea acesteia din momentul înmatriculării ei în registrul comerțului”.

- trebuie să fie evaluabil din punct de vedere economic.

IV.3. Contractul de societate

Aporturile în creanțe:

- au regimul juridic al aporturilor în natură;
- nu sunt admise:
 - la SA care se constituie prin subscripție publică;
 - la societatea în comandita pe acțiuni, inclusiv care se constituie prin subscripție publică;
 - la SRL.
- se consideră vărsat (liberat) numai după ce societatea a obținut plata sumei de bani care face obiectul creanței (asociatul, în afară de daune, răspunde de suma datorată, cu dobânda legală din ziua scadenței creanțelor);
- spre deosebire însă de dreptul comun, potrivit art. 84 din Legea societăților, asociatul cedent (care a adus ca aport creanța) răspunde de solvabilitatea debitorului.

IV.3. Contractul de societate

Prestațiile în muncă sau servicii:

- **nu pot constitui aport la formarea ori la majorarea capitalului social;**
- sunt permise, **cu titlu de aport, fără a putea constitui aport la formarea sau majorarea capitalului social**, numai asociaților cu răspundere nelimitată;
- trebuie evaluate și precizate în actul constitutiv.

Caracteristicile prestațiilor în muncă sunt următoarele:

- ☐ **nu sunt cuprinse în capitalul social**, legea precizând în acest sens că nu pot constitui aport la formarea capitalului social (nu constituie un element al gajului general al creditorilor societății);
- ☐ **dau dreptul asociatului să participe la împărțirea beneficiilor și a activului social și îl obligă să participe la pierderi;**

IV.3. Contractul de societate

- ❖ **Asumarea obligației de aport se numește *subscriere*** la capitalul social; acest angajament se naște:
 - **prin semnarea contractului de societate** (în cazul societăților care se constituie prin subscriere integrală și simultană) sau
 - **prin participarea la subscripția publică;**
- ❖ **Efectuarea aportului poartă denumirea de *vărsare* a acestuia.**
- ❖ **Capitalul vărsat** reprezintă totalitatea bunurilor intrate efectiv în patrimoniul societății, consecință a subscrierii efectuate de asociat la formarea capitalului social. Executarea acestei subscrieri poartă denumirea de **vărsământ**, corespunzătoare noțiunii de **liberare**.

Capital ↔ patrimoniul societății

IV.3. Contractul de societate

Realizarea și împărțirea profitului:

- Cota-parte din profit ce se plătește fiecărui asociat constituie **dividend**.

Pentru a putea fi repartizat, profitul trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- **să fie real**, adică să se fi înregistrat un excedent față de capitalul social, pentru că **se vor distribui dividende doar din profituri determinate potrivit legii**;
- **să fie util**, adică să reprezinte profitul rămas după întregirea capitalului social, atunci când activul patrimoniului s-a micșorat în cursul exercițiului financiar;

Dividendele plătite contrar dispozițiilor prevăzute de Legea societăților (condițiilor prevăzute anterior) se restituie, dacă societatea dovedește că asociații au cunoscut neregularitatea distribuirii sau, în împrejurările existente, trebuiau să o cunoască.

IV.3. Contractul de societate

Distribuirea dividendelor:

- **asociații sunt liberi să decidă în privința împărțirii profitului;**
- dacă asociații nu precizează altfel în actul constitutiv dividendele se distribuie asociaților proporțional cu cota de participare la capitalul social vărsat opțional
 - trimestrial pe baza situațiilor financiare interimare și
 - anual, după regularizarea efectuată prin situațiile financiare anuale.

Acestea se pot plăti în mod opțional - trimestrial în termenul stabilit de adunarea generală a asociaților sau, după caz, prin legile speciale, regularizarea diferențelor rezultate din distribuirea dividendelor în timpul anului urmând să se facă prin situațiile financiare anuale. Plata diferențelor rezultate din regularizare se face în termen de 60 de zile de la data aprobării situațiilor financiare anuale aferente exercițiului financiar încheiat.

IV.3. Contractul de societate

- în privința **prestațiilor în muncă**, în lipsa unei evaluări a acestuia, asociatul va avea dreptul la o cotă **din profit și pierderi egală cu cea a asociatului care adus în societate cota cea mai mică de capital;**
- **dreptul la acțiunea de restituire a dividendelor plătite contrar legii se prescrie în termen de 3 ani de la data distribuirii lor;**
- în actul constitutiv sunt interzise ***clauzele leonine***, acele înțelegeri care stipulează în favoarea unui asociat **totalitatea câștigurilor sau prin care s-a convenit ca unul sau mai mulți asociați să fie scutiți de a participa la pierderi.**

IV.3. Contractul de societate

Condițiile de formă ale contractului de societate:

A. Forma actului constitutiv

- **formă scrisă**, sub **semnătură private**;
- **formă autentică** obligatorie dacă:
 - ✓ printre bunurile subscrise ca aport la capitalul social se află un imobil;
 - ✓ se constituie o societate în nume colectiv sau societate în comandita simplă;
 - ✓ se constituie o societate pe acțiuni prin subscripție publică.
- prin depunerea la oficiul registrului comerțului sau, după caz, prin autentificare, actul constitutiv dobândește **dată certă**;
- **semnatarii actului constitutiv și persoanele care au rol determinant** în constituirea societății sunt considerați **fondatori**.

IV.3. Contractul de societate

Condițiile de formă ale contractului de societate:

B. Cuprinsul contractului de societate

- **contractul de societate cuprinde clauze comune** tuturor societăților, dar și **clauze specifice**, potrivit formei juridice respective.
- clauzele comune privesc identificarea părților, individualizarea viitoarei societăți, caracteristicile societății, gestiunea acesteia, drepturile și obligațiile asociaților, dizolvarea și lichidarea societății, etc.

IV.3. Contractul de societate

Legea nr. 265/2022 privind registrul comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în registrul comerțului:

Articolul 7 din Legea societăților nr. 31/1990

Actul constitutiv al societății în nume colectiv, în comandită simplă sau cu răspundere limitată va cuprinde, pe langa cele anterioare:

- *capitalul social subscris*
- *modalitatea de adoptare a hotărârilor adunării generale a asociaților, cu votul tuturor asociaților, în cazul în care, datorită parității participării la capitalul social, nu poate fi stabilită o majoritate absolută;*
- *durata mandatului asociaților care reprezintă și administrează societatea sau administratorilor neasociați*
- *după caz, acolo unde legea prevede, datele de identificare a beneficiarilor reali și a modalităților în care se exercită controlul asupra societății;*
- *pe langa modul de dizolvare și de lichidare a societății, modalitățile de asigurare a stingerii pasivului sau de regularizare a lui în acord cu creditorii, în cazul dizolvării fără lichidare, atunci când asociații sunt de acord cu privire la repartizarea și lichidarea patrimoniului societății.*

IV.3. Contractul de societate

Legea nr. 265/2022 privind registrul comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în registrul comerțului:

Articolul 8 din Legea societăților nr. 31/1990:

Actul constitutiv al societății pe acțiuni sau în comandită pe acțiuni va cuprinde, pe lângă cele anterioare:

- *tipul societății, respectiv închis sau deschis, precum și orice restricție cu privire la transferul de acțiuni;*
- *după caz, datele de identificare a beneficiarilor reali și a modalităților în care se exercită controlul asupra societății;*
- *datele de identificare prevăzute la art. 7 lit. a), e), e¹) și f¹), respectiv la art. 8 lit. a), g), h) și k¹) includ:*

a) pentru persoanele fizice: numele, prenumele, codul numeric personal și, dacă este cazul, echivalentul acestuia, potrivit legislației naționale aplicabile, locul și data nașterii, domiciliul/reședința și cetățenia, actul de identitate/pașaportul, seria, numărul, emitentul, data eliberării, perioada de valabilitate;

b) pentru persoanele juridice: firma, sediul, naționalitatea, numărul de ordine în registrul comerțului și/sau codul unic de înregistrare, identificatorul unic la nivel european, potrivit legii naționale aplicabile.

IV.4. Statutul societatii

- statutul societății **este un act de natură consensuală**, cu excepția statutului care stă la baza SRL cu asociat unic;
- **statutul și contractul de societate pot fi încheiate separat sau pot îmbrăca forma înscrisului unic**; și împreună și separat se numesc acte constitutive; ambele stau la baza SA, societatea în comandita pe acțiuni și SRL;
- în privința condițiilor de formă, statutul se încheie sub semnătură privată sau în formă autentică.

IV.5. Formalitățile necesare constituirii societăților

Formalitățile necesare constituirii societăților sunt:

1. întocmirea actului sau actelor constitutive în forma cerută de lege;
2. înregistrarea și autorizarea funcționării societății

IV.6. Efectele încălcării legale de constituire a societăților

- **nulitatea** poate fi declarată de către tribunal numai dacă:
 - lipsește actul constitutiv sau nu a fost încheiat în formă autentică;
 - toți fondatorii au fost, potrivit legii, incapabili la data constituirii societății;
 - obiectul de activitate al societății este ilicit sau contrar ordinii publice;
 - lipsește încheierea registratorului de registrul comerțului, potrivit Legii nr. 265/2022;
 - lipsește autorizația legală administrativă de constituire a societății;
 - actul constitutiv nu prevede denumirea, sediul societății, obiectul său de activitate, aporturile asociaților și capitalul social subscris;
 - s-au încălcat dispozițiile legale privind capitalul social minim, subscris și vărsat;
 - nu s-a respectat numărul minim de asociați prevăzut de lege.
- societatea nu mai poate fi declarată nulă în cazul în care cauza de nulitate invocată în cererea de anulare a fost înlăturată înainte de a se pune concluzii în fond la tribunal;
- nulitatea nu are efect retroactiv.

V. Constituirea societăților pe acțiuni și a societăților în comandită pe acțiuni

- 1. Precizări prealabile**
- 2. Constituirea prin subscriere integrală sau
simultană a capitalului social**
- 3. Constituirea prin subscripție publică**
- 4. Condițiile de constituire a sucursalelor și filialelor
societăților**

V.1. Precizari prealabile

- societățile pe acțiuni și societățile în comandită pe acțiuni au la bază contractul de societate și statutul;
- contractul de societate și statutul pot fi încheiate separat sau sub forma unui înscris unic, denumit **act constitutiv**;
- SA, respectiv societatea în comandită pe acțiuni se constituie prin două modalități:
 - **prin subscriere integrală și simultană** a capitalului social de către semnatarii actului constitutiv;
 - **prin subscripție publică**;
- în cazul constituirii prin subscripție publică, actul constitutiv al SA trebuie să îmbrace forma autentică.

V.2. Constituirea prin subscriere integrală sau simultană a capitalului social

Condiții:

- **numărul acționarilor nu poate fi mai mic de 2;**
- **capitalul social vărsat la constituire nu va putea fi mai mic de 30% din cel subscris, iar diferența va fi vărsată:**
 - pentru acțiunile emise pentru un aport în numerar, în termen de 12 luni de la data înmatriculării societății;
 - pentru acțiunile emise pentru un aport în natură, în termen de cel mult 2 ani de la data înmatriculării.
- ✓ capitalul social al SA și al societății în comandita pe acțiuni nu poate fi mai mic de 90.000 lei (echivalentul în lei a sumei de 25.000 euro);
- ✓ după subscrierea integrală a capitalului și efectuarea vărsământului de 30% din capitalul social subscris, asociații vor putea trece la constituirea SA;

V.3. Constituirea prin subscripție publică

Condițiile referitoare la constituirea SA prin subscripție publică sunt:

- **existența a minim 2 acționari;**
- **întregul capital social a fost subscris;**
- **fiecare acceptant (subscriitor) a vărsat în numerar jumătate din valoarea acțiunilor subscrise la CEC SA ori la o bancă sau la una dintre unitățile acestora; restul de capital subscris va trebui vărsat în termen de 12 luni de la înmatriculare;**
- **acțiunile ce reprezintă aporturi în natură vor trebui acoperite integral;**

➤ **Prospectul de emisiune**

➤ **Rolul adunării constitutive și al fondatorilor**

V.4. Condițiile de constituire a sucursalelor și filialelor

Sucursala:

- **dezmembrământ fără personalitate juridică a societății**; ea dispune de o anumită autonomie, însă în limitele stabilite de societate;
- **se înregistrează, înainte de a-și începe activitatea, în registrul comerțului din județul în care va funcționa;**
- **dacă este deschisă într-o localitate din același județ sau în aceeași localitate cu societatea fondatoare, ea se va înregistra în același registru al comerțului, însă distinct, ca înregistrare separate;**
- reprezentantul sucursalei trebuie să depună semnătura sa la registrul comerțului în condițiile prevăzute de lege pentru reprezentanții societății.

V.4. Condițiile de constituire a sucursalelor și filialelor

Filiala:

- o societate înzestrată cu personalitate juridică;
- capitalul ei include în mod necesar aportul subscris și vărsat de una sau mai multe societăți care o tutelează pe cea dintâi;
- are patrimoniu propriu, distinct de cel al societății, încheind contracte cu terții în numele și pe contul său;
- se înființează în una dintre formele juridice prevăzute de Legea societăților;
- condițiile de constituire și regimul juridic sunt aceleași ca pentru formele juridice de societate care le înființează.

VI. Formele juridice ale societăților

- 1. Precizări prealabile**
- 2. Clasificarea societăților**
- 3. Societățile de persoane**
- 4. Societățile de capitaluri**
- 5. Societatea cu răspundere limitată**

VI.1. Precizari prealabile

Societatea are două laturi:

- **contractuală;**
- **instituțională, societatea este persoană juridică, subiect de drept.**

VI.2. Clasificarea societăților

Societățile pot fi:

- societăți cu capital integral de stat;
- societăți cu capital mixt (de stat și privat);
- societăți cu capital integral privat.

Societățile cu personalitate juridică se constituie în una dintre următoarele forme:

- societate în nume colectiv;
- societate în comandită simplă;
- societate pe acțiuni;
- societate în comandită pe acțiuni;
- societate cu răspundere limitată.

- în funcție de întinderea obligațiilor pe care asociații și le asumă pentru datoriile contractate de societate;
- în funcție de structura capitalului;
- în funcție de obiectul de activitate;
- în funcție de posibilitatea emiterii unor titluri de valoare;
- în funcție de preponderența elementului personal – **subiectiv** sau a celui **patrimonial – obiectiv**.

VI.3. Societățile de persoane

Societatea în nume colectiv:

- contractul de societate are caracter *intuitu personae*;
- firma societăților de persoane cuprinde numele a cel puțin unuia dintre asociați;
- legea societăților prevede un număr mic de asociați, minim 2 și maxim 50;
- legiuitorul nu prevede un minim de capital social;
- asociații pot aduce orice tip de aport;
- capitalul social este divizat în părți de interes care nu sunt, în principiu, transmisibile și nici negociabile;
- asociații răspund nelimitat și solidar pentru obligațiile sociale;
- legea nu instituționalizează o adunare generală propriu-zisă;
- controlul de gestiune se realizează de către asociații care nu au calitatea de administrator;
- dizolvarea se face atât pentru cauze generale, comune tuturor societăților cât și pentru cauze specifice.

VI.3. Societățile de persoane

Societatea în comandită simplă:

- deosebirea față de societatea în nume colectiv constă în prezența a două categorii de asociați:
 - asociații comanditați, care răspund nelimitat și solidar pentru pasivul social;
 - asociații comanditari, care răspund până la concurența capitalului social subscris;
- firma societății se compune din numele a cel puțin unuia dintre asociații comanditați;
- numai asociatul sau asociații comanditați poate/pot avea calitatea de administratori;
- are cel puțin 2 asociați, dintre care unul comanditat și altul comanditar;
- se dizolvă pentru aceleași cauze specifice ca și societatea în nume colectiv (faliment, incapacitate, retragere, excludere sau decesul unuia dintre asociați) dacă acele cauze îl privesc pe singurul asociat comanditat sau comanditar.

VI.4. Societățile de capitaluri

Societatea pe acțiuni:

- temeiul juridic al SA este contractul de societate și statutul;
- se constituie prin subscriere integrală și simultană și prin subscripție;
- firma se compune dintr-o denumire proprie de natură a o deosebi de firma altor societăți;
- un minim de capital la constituire, de 90.000 lei, echivalentul a 25.000 euro;
- aporturi în numerar sau în natură;
- capitalul social este reprezentat prin acțiuni emise de societate;
- este o societate emitentă;
- răspunderea acționarilor este limitată până la concurența capitalului social subscris;
- AGA poate fi ordinară și extraordinară;
- poate adopta unul dintre cele două sisteme de administrație, sistemul unitar sau dualist;
- controlul gestiunii administratorilor se face de către trei cenzori și un supleant dacă prin actul constitutiv nu se prevede un număr mai mare (sistemul dualist de administrare sunt supuse auditului financiar);
- pe lângă cauzele generale, comune de dizolvare ale societăților, SA se dizolvă și din cauze specifice.

VI.4. Societățile de capitaluri

Societatea în comandită pe acțiuni:

- este reglementată de dispozițiile referitoare la SA, cu excepția celor referitoare la sistemul dualist de administrare;
- asociații comandați răspund nelimitat și solidar pentru obligațiile sociale și numai ei pot fi administratori ai societății;
- asociațiilor comandați li se aplică dispozițiile referitoare la asociații din societatea în nume colectiv, iar comanditarilor, dispozițiile cu privire la comanditarii din societatea în comandita simplă.

VI.5. Societatea cu răspundere limitată

- îmbină în egală măsură elementul personal cu cel patrimonial;

Asemănări cu societățile de persoane:

- contractul de societate are caracter *intuitu personae*;
- numărul de asociați este de minim 2 și de maxim 50;
- capitalul social este împărțit în părți sociale care nu sunt reprezentate prin titluri de valoare, negociabile;
- se dizolvă pentru cauze generale, comune tuturor societăților, dar și pentru cauze specifice societăților de persoane.

VI.5. Societatea cu răspundere limitată

Asemănări cu societățile de capitaluri:

- temeiul juridic al societății cu răspundere limitată este contractul de societate și statutul;
- firma se compune dintr-o denumire proprie, la care se poate adăuga numele unuia sau al mai multor asociați, această mențiune nefiind obligatorie;
- aporturile la capitalul social pot fi în numerar și în natură;
- societatea cu răspundere limitată trebuie să verse 30% din valoarea capitalului social subscris nu mai târziu de 3 luni de la data înmatriculării, dar înainte de a începe operațiuni în numele societății, iar diferența de capital social subscris va fi vărsată:
 - a) pentru aporturi în numerar, în 12 luni de la data înmatriculării;
 - b) pentru aportul în natură, în termen de cel mult 2 ani de la data înmatriculării. (Asemănare cu societățile de capitaluri care se constituie prin subscriere simultană)
- hotărârile asociaților se iau în adunarea generală;
- dispozițiile pentru cenzorii SA se aplică și cenzorilor SRL; dacă însă numărul asociaților trece de 15, numirea cenzorilor este obligatorie.

VI.5. Societatea cu răspundere limitată

Societatea cu răspundere limitată cu unic asociat:

- societate unipersonală;
- **temeiul juridic îl constituie numai statutul;**

Asociatul unic în SRL:

- are drepturile și obligațiile ce revin adunării generale a asociaților;
- dacă este administrator, are obligațiile prevăzute de lege pentru această calitate;
- dacă asociatul unic aduce la constituirea capitalului aporturi în natură, valoarea lor va trebui stabilită pe baza unei expertize de specialitate.

VII. Funcționarea societăților. Reguli comune

- 1. Precizări prealabile**
- 2. Reguli comune privind funcționarea societăților**

VII.1. Precizări prealabile

- **societățile cu sediul în România sunt persoane juridice;**
- societățile întrunesc cele trei elemente constitutive ale personalității juridice: **patrimoniu, organizare și scop**

VII.2. Reguli comune pentru funcționarea societăților

Dispozițiile comune cuprind prevederi referitoare la:

- regimul juridic al bunurilor aduse ca aport în societate;
- dreptul asociaților la dividende;
- administratorii societății;
- obligațiile societății cu privire la anumite acte emise de aceasta

VIII. Funcționarea societăților. Reguli specifice

- 1. Funcționarea societăților în nume colectiv**
- 2. Funcționarea societăților în comandită simplă**
- 3. Funcționarea societăților pe acțiuni**
- 4. Funcționarea societăților în comandită pe acțiuni**
- 5. Funcționarea societăților cu răspundere limitată**

VIII.1. Funcționarea societății în nume colectiv

- obiectul aportului nu cunoaște nicio restricție;
- dreptul de a reprezenta societatea aparține fiecărui administrator, în afară de o stipulație contrară în actul constitutiv;
- administratorii pot lucra împreună sau separat;
- organul suprem de conducere al societății este adunarea generală;
- asociații se bucură de anumite drepturi și au anumite obligații;
- cesiunea aportului de capital social este posibilă numai dacă a fost permisă prin actul constitutiv;
- controlul gestiunii societății este realizat de asociații care nu au calitatea de administratori.

VIII.1. Funcționarea societății în nume colectiv

Drepturi ale asociaților societății în nume colectiv:

- au putere de decizie în ceea ce privește viața societății;
- au dreptul să folosească fondurile societății numai în limita fixată pentru cheltuielile făcute sau pentru cele ce urmează să le facă în interesul societății;
- au dreptul la beneficii;
- pot hotărî, în caz de dizolvare a societății, odată cu această operațiune, și modul de lichidare a societății;
- numesc lichidatorii, dacă prin actul constitutiv nu se prevede altfel;
- au dreptul să li se restituie din activul rămas valoarea aporturilor efectuate la constituirea societății;
- au dreptul să efectueze controlul gestiunii societății.

VIII.1. Funcționarea societății în nume colectiv

Obligații ale asociaților în societatea în nume colectiv:

- să aducă în societate bunurile ce formează obiectul aportului lor;
- să nu facă concurență societății – obligația de nonconcurență;
- să nu folosească patrimoniul societății în interes personal;
- să își asume răspunderea pentru obligațiile societății.

VIII.2. Funcționarea societății în comandită simplă

- poate fi reprezentată numai de asociații comandați;
- asociatul, comanditat sau comanditar, care într-o operațiune determinată are, pe cont propriu sau pe contul altuia, interese contrare acelorale societății, nu poate lua parte la nicio deliberare sau decizie privind aceste operațiuni;
- dacă aportul la capitalul social aparține mai multor persoane, acestea sunt obligate solidar față de societate, fiind obligate să desemneze un reprezentant comun pentru exercitarea drepturilor ce decurg din acest aport;
- asociatul care a depus ca aport una sau mai multe creanțe nu este liberat cât timp societatea nu a obținut plata sumei pentru care au fost depuse;
- gestiunea societății poate fi controlată de oricare asociat comanditat care nu are calitatea de administrator sau de oricare asociat comanditar care are posibilitatea de a cerceta registrele comerciale și documentele justificative.

VIII.2. Funcționarea societății în comandită simplă

Asociatul **comanditat**:

- poate folosi capitalul, bunurile sau creditul societății în folosul său, sau în acela al unei alte persoane, numai cu consimțământul scris al celorlalți comandați;
- poate folosi fondurile societății, dar nu mai mult decât i s-a fixat pentru cheltuielile făcute sau pentru cele ce urmează să le facă în interesul societății. În caz contrar este răspunzător pentru sumele luate și pentru daune;
- comandații sunt obligați nelimitat și solidar pentru operațiunile îndeplinite în numele societății;

Asociatul **comanditar**:

- poate încheia anumite operațiuni în contul societății numai în baza unei procuri speciale pentru operațiuni determinate, dată de reprezentanții societății și înscrisă în registrul comerțului;
- are dreptul să îndeplinească servicii în administrarea internă a societății, să facă acte de supraveghere, să participe la numirea și la revocarea administratorilor, când legea prevede acest lucru;
- are dreptul să acorde autorizare administratorilor pentru operațiunile ce depășesc puterile lor;
- are dreptul să ceară o copie de pe situațiile financiare anuale și să controleze exactitatea lor prin cercetarea registrelor comerciale și a celorlalte documente justificative.

VIII.3. Funcționarea societății pe acțiuni

- titlurile de valoare emise de societățile pe acțiuni (acțiuni, obligațiuni);
- asociații se bucură de anumite drepturi și au anumite obligații;
- organele sunt deliberative, de executare și de control;
- societatea trebuie să țină anumite registre.

VIII.3. Funcționarea societății pe acțiuni

Acțiunile emise de societățile pe acțiuni:

- au o valoare nominală, stabilită prin actul constitutiv și egală;
 - sunt indivizibile;
 - sunt titluri negociabile;
-
- acțiunile sunt nominative;
 - legea reglementează acțiunile ordinare și acțiunile preferențiale;
 - o altă categorie de acțiuni sunt acțiunile proprii dobândite de societate;
-
- transmiterea dreptului de proprietate asupra acțiunilor;
 - ipoteca mobiliară asupra acțiunilor;
 - consecințele neplății vărsămintelor; anularea acțiunilor.

VIII.3. Funcționarea societății pe acțiuni

Obligațiunile emise de societățile pe acțiuni:

- titlu de valoare, negociabil, care încorporează o creanță pe termen lung asupra societății emitente;

Condițiile emiterii de obligațiuni:

- emiterea de obligațiuni este hotărâtă de adunarea generală extraordinară;
- valoarea nominală a unei obligațiuni nu poate fi mai mică de 2,5 lei;
- obligațiunile din aceeași emisiune trebuie să fie de o valoare egală și acordă posesorilor lor drepturi egale;
- valoarea nominală a obligațiunilor convertibile în acțiuni va trebui să fie egală cu cea a acțiunilor;

➤ Drepturile deținătorilor de obligațiuni

VIII.3. Funcționarea societății pe acțiuni

Drepturi ale acționarilor:

- dreptul de a participa la adunările generale ale acționarilor;
- dreptul de a cere introducerea unor noi puncte pe ordinea de zi;
- dreptul de a adresa consiliului de administrație, respectiv directoratului întrebări în scris referitoare la activitatea societății;
- dreptul de a adresa consiliului de administrație, respectiv directoratului întrebări în scris referitoare la activitatea societății;
- dreptul la vot în adunările generale;
- dreptul la dividend;
- dreptul de a consulta raportul cenzorilor sau, după caz, al auditorului financiar;
- dreptul asupra părții cuvenite din lichidarea societății;
- dreptul să atace în justiție hotărârile contrare legii sau actului constitutive;
- dreptul să se retragă din societate.

VIII.3. Funcționarea societății pe acțiuni

Obligații ale acționarilor:

- de a efectua vărsământul subscris;
- răspundere nelimitată și solidară pentru efectuarea vărsămintelor datorate, dacă o acțiune este proprietatea indiviză sau comună a mai multor persoane.

VIII.3. Funcționarea societății pe acțiuni

Adunarea generală a acționarilor:

- **Convocarea adunării generale;**
- **Atribuțiile adunărilor generale (ordinare, extraordinare, speciale);**
- **Hotărârile adunării generale.**

VIII.3. Funcționarea societății pe acțiuni

Administrarea societății pe acțiuni:

SA poate adopta unul din cele doua sisteme de administratie: sistemul unitar sau sistemul dualist.

- **sistemul clasic, denumit unitar (un administrator/consiliu de administratie si directori)**
- **sistemului dualist (directorat și consiliul de supraveghere);**

➤ **Componenta**

➤ **Atribuții**

➤ **Raporturile dintre acești membrii și societate**

VIII.3. Funcționarea societății pe acțiuni

Auditul financiar, auditul intern, cenzorii:

- societățile ale căror situații financiare anuale sunt supuse, potrivit legii sau hotărârii acționarilor, auditului financiar vor organiza auditul intern potrivit normelor elaborate de Camera Auditorilor Financiari din România;
- in societățile ale căror situații financiare nu sunt supuse, potrivit legii, auditului financiar, adunarea generală ordinară a acționarilor va hotărî contractarea auditului financiar sau numirea cenzorilor, după caz.

- **Desemnarea cenzorilor;**
- **Calitatea cenzorilor;**
- **Incompatibilități;**
- **Mandatul cenzorilor;**
- **Pierderea calității de cenzor;**
- **Drepturile și obligațiile cenzorilor;**
- **Modul de lucru al cenzorilor;**
- **Răspunderea cenzorilor;**
- **Experții de gestiune.**

VIII.3. Funcționarea societății pe acțiuni

Registrele societății pe acțiuni și situațiile financiare anuale

Societățile pe acțiuni trebuie să țină următoarele registre:

- **un registru al acționarilor;**
- **un registru al ședințelor și deliberărilor adunărilor generale;**
- **un registru al ședințelor și deliberărilor consiliului de administrație, respectiv ale directoratului și consiliului de supraveghere;**
- **un registru al deliberărilor și constatărilor făcute de cenzori și, după caz, de auditorii interni, în exercitarea mandatului lor;**
- **un registru al obligațiunilor;**
- **orice alte registre prevăzute de acte normative speciale.**

☐ Situațiile financiare anuale se vor întocmi și vor fi verificate sau auditate în condițiile prevăzute de lege

VIII.4. Funcționarea societății în comandită pe acțiuni

- este asimilată, în privința reglementării, societății pe acțiuni;
- particularitatea funcționării societății în comandită pe acțiuni este dată de prezența celor două categorii de asociați;
- administratori pot fi numai asociații comandați;
- administratorul revocat răspunde nelimitat față de terți pentru obligațiile pe care le-a contractat în timpul administrației sale; administratorul are însă dreptul să exercite acțiune în regres împotriva societății;
- asociații comandați care nu sunt administratori nu au dreptul să participe la deliberările adunărilor generale pentru alegerea cenzorilor, chiar dacă posedă acțiuni ale societății.

VIII.5. Funcționarea societății cu răspundere limitată

- adunarea asociaților (convocare, exercitarea dreptului de vot și adoptarea hotărârilor, obligații);
- administratori - pot fi asociați sau neasociați și pot lucra împreună sau separate;
- obligația de nonconcurență ce revine administratorilor și asociaților;
- existența cenzorilor este obligatorie dacă numărul asociaților trece de 15), iar societățile ale căror situații financiare intră sub incidența reglementărilor contabile armonizate vor fi auditate de auditori financiar;
- capitalul social al societății este divizat în părți sociale;
- nu emite titluri negociabile și nici obligațiuni.

VIII.5. Funcționarea societății cu răspundere limitată

Legea nr. 265/2022 privind registrul comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în registrul comerțului

Art. 9¹ din Legea societăților nr. 31/1990

- (1) Societatea în nume colectiv și societatea în comandită simplă sunt obligate să verse integral la constituire capitalul social subscris.*
- (2) Societatea cu răspundere limitată trebuie să verse 30% din valoarea capitalului social subscris nu mai târziu de 3 luni de la data înmatriculării, dar înainte de a începe operațiuni în numele societății, iar diferența de capital social subscris va fi vărsată:*
 - a) pentru aportul în numerar, în 12 luni de la data înmatriculării;*
 - b) pentru aportul în natură, în termen de cel mult 2 ani de la data înmatriculării.*

VIII.5. Funcționarea societății cu răspundere limitată

Legea nr. 265/2022 privind registrul comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în registrul comerțului

Articolul 192 din Legea societăților nr. 31/1990

(1) Adunarea generală decide prin votul reprezentând majoritatea absolută a asociaților și a părților sociale, în afară de cazul când în actul constitutiv se prevede altfel.

(2) Pentru hotărârile având ca obiect modificarea actului constitutiv este necesar votul tuturor asociaților, în afară de cazul când legea sau actul constitutiv prevede altfel.

- articolul 192 alin. (2) se abrogă.

IX. Excluderea si retragerea asociaților

- 1. Precizări prealabile**
- 2. Hotărârea judecătorească de excludere a asociaților**
- 3. Drepturile, obligațiile și răspunderea asociatului exclus**
- 4. Retragera asociatului din societate**

IX.1. Precizări prealabile

Poate fi exclus din societate:

- asociatul care, pus în întârziere, nu aduce aportul la care s-a obligat --> asociații din SRL, societatea în nume colectiv și asociații comanditari și comandați din societatea în comandită simplă;
- asociatul (cu răspundere nelimitată) în stare de faliment, dacă este persoană juridică sau care a devenit legalmente incapabil, dacă este persoană fizică --> asociații din societatea în nume colectiv și asociații comandați din societățile în comandită simplă și pe acțiuni;
- asociatul (cu răspundere nelimitată) care se amestecă fără drept în administrația societății;
- asociatul care, fără consimțământul scris al celorlalți asociați, întrebuințează capitalul, bunurile sau creditul societății în folosul său sau al unei alte persoane;
- asociatul care, fără consimțământul celorlalți asociați:
 - *ia parte ca asociat cu răspundere nelimitată în alte societăți concurente sau având același obiect de activitate;*
 - *face operațiuni pe cont propriu sau al altora, în același fel de comerț sau într-unul asemănător;*
- asociatul debitor, în cazul în care creditorii particulari ai asociaților dintr-o societate în nume colectiv fac opoziție împotriva hotărârilor adunării asociaților de prelungire a duratei societății peste termenul fixat inițial, dacă au drepturi stabilite printr-un titlu executoriu anterior hotărârii.

IX.2. Hotărârea judecătorească de excludere a asociaților

- excluderea poate fi cerută de societatea însăși sau de oricare asociat;
- excluderea se pronunță prin hotărâre judecătorească.

IX.3. Drepturile, obligațiile și răspunderea asociatului exclus

Asociatul exclus are dreptul:

- la beneficii până în ziua excluderii sale, însă nu va putea cere lichidarea lor până ce acestea nu sunt repartizate conform prevederilor actului constitutiv;
- la o sumă de bani care să reprezinte valoarea unei părți proporționale din patrimoniul social;

Asociatul exclus este obligat:

- să răspundă de pierderi până în ziua excluderii sale;
- față de terți pentru operațiunile făcute de societate până în ziua rămânerii definitive a hotărârii de excludere; asociatul este obligat să suporte consecințele operațiunilor în curs de executare din momentul excluderii și nu își va putea retrage partea ce i se cuvine decât după terminarea acelor operațiuni.

IX.3. Drepturile, obligațiile și răspunderea asociatului exclus

Excluderea asociaților din societățile în comandită simplă și a comanditaților din societățile în comandită pe acțiuni

Poate fi exclus din societate:

- asociatul comanditar și cel comanditat care puși în întârziere nu aduc aportul la care s-au obligat;
- asociatul comanditat în stare de faliment (persoană juridică) sau care a devenit legalmente incapabil (persoană fizică);
- asociatul comanditat care se amestecă fără drept în administrație sau contravine art. 80 și 82 Legea societăților;
- asociatul administrator-comanditat care comite fraudă în dauna societății sau care se servește de semnătura socială sau de capitalul social în folosul lui sau al altora.

IX.4. Retragera asociatului din societate

Asociatul se poate retrage:

- în cazurile prevăzute în actul constitutiv;
- cu acordul tuturor celorlalți asociați;
- în lipsa unor prevederi în actul constitutiv sau când nu se realizează acordul unanim, pentru motive temeinice;
- **acționarii se pot retrage din societate dacă nu sunt de acord cu hotărârile luate în adunarea generală** cu privire la schimbarea obiectului principal de activitate, la mutarea sediului sau la forma societății;
- **acționarii retrași din societate au dreptul să obțină de la aceasta contravaloarea acțiunilor pe care le posedă.**

X. Modificarea actului constitutiv

- 1. Actele modificatoare ce privesc actul constitutiv al societăților**
- 2. Procedura de înregistrare a actului modificator**
- 3. Cazuri de modificare a actului constitutiv al societății**

X.1. Actele modificatoare ce privesc actul constitutiv al societăților

Actul constitutiv care stă la baza unei societăți poate fi modificat:

- prin hotărârea adunării generale adoptată în condițiile legii;
- printr-un act adițional la actul constitutiv;
- prin hotărârea instanței judecătorești.

X.1. Actele modificatoare ce privesc actul constitutiv al societăților

- Hotărârea de modificare a actului constitutiv este luată pentru societățile pe acțiuni și societățile în comandită pe acțiuni de către adunarea generală extraordinară;
- Modificarea decisă astfel privește:
 - mutarea sediului social;
 - schimbarea obiectului de activitate;
 - majorarea capitalului social;
 - reducerea capitalului social sau reîntregirea lui prin emisiune de noi acțiuni;
 - conversia acțiunilor dintr-o categorie în cealaltă.
- Hotărârea de modificare se ia în condițiile de cvorum și majoritate cerute pentru adunarea generală extraordinară.

X.1. Actele modificatoare ce privesc actul constitutiv al societăților

- Modificarea actului constitutiv **printr-un act adițional** este obligatorie pentru societatea în nume colectiv și societatea în comandită simplă, deoarece pentru aceste societăți legea nu instituționalizează adunarea generală;
- **Hotărârea instanței judecătorești** pentru modificarea actului constitutiv intervine numai în cazul excluderii sau retragerii unui asociat din societățile de persoane;

Forma actului modifier:

- de regulă, în forma înscrisului sub semnătură private;
- în mod excepțional, actul modifier îmbracă forma autentică, atunci când acesta are ca obiect:
 - majorarea capitalului social prin subscrierea ca aport în natură a unui teren;
 - modificarea formei juridice a societății într-o societate în nume colectiv sau în comandită simplă;
 - majorarea capitalului social prin subscripție publică.

X.2. Procedura de înregistrare a actului modificator

Etape:

- ☐ **înregistrarea actului modificator** – cu trimiterile la textele modificatoare ale actului constitutiv – **în registrul comerțului** pe baza încheierii judecătorului delegat.;
- ☐ **trimiterea din oficiu a actului modificator spre publicare în Monitorul Oficial al României**, Partea a IV-a, de către registrul comerțului, pe cheltuiala societății;
- pentru societatea în nume colectiv și în comandită simplă nu este obligatorie publicarea în Monitorul Oficial;
- Modificările actului constitutiv al societății nu atrag crearea unei persoane juridice noi;
- ❖ **Opoziția creditorilor particulari ai asociaților împotriva modificării actului constitutiv de prelungire a duratei societății.**

X.3. Cazuri de modificare a actului constitutiv al societății

- dacă se constată o pierdere a activului net, capitalul social va trebui **reîntregit** sau **redus** înainte de a se putea face vreo repartizare sau distribuire de profit;
- dacă administratorii unei SA sau în comandita pe acțiuni constată că, în urma unor pierderi, activul net, determinat ca diferență între totalul activelor și datoriile societății, reprezintă mai puțin de jumătate din valoarea capitalului social, vor convoca adunarea generală extraordinară pentru a hotărî **reîntregirea** capitalului social, reducerea lui la valoarea rămasă sau dizolvarea societății;
- în cazul constituirii prin subscripție publică, dacă subscrierile publice depășesc capitalul social prevăzut în prospectul de emisiune sau sunt mai mici decât acesta, fondatorii sunt obligați să supună aprobării adunării constitutive majorarea sau, după caz, reducerea capitalului social la nivelul subscripției;
- când societatea a emis obligațiuni, nu se va putea proceda la **reducerea** capitalului social prin restituiri făcute acționarilor din sumele rambursate în contul acțiunilor decât în proporție cu valoarea obligațiunilor rambursate.

X.3. Cazuri de modificare a actului constitutiv al societății

Dacă reducerea capitalului social este motivată de pierderi, acesta poate fi redus prin:

- micșorarea numărului de acțiuni sau de părți sociale;
- reducerea valorii nominale a acțiunilor sau a părților sociale;
- dobândirea de către societate a propriilor acțiuni, urmată de anularea lor;

Dacă reducerea capitalului social nu este motivată de pierderi, acesta poate fi redus prin:

- scutirea totală sau parțială a asociaților de vărsămintele datorate;
- restituirea către acționari a cotei-părți din aporturi, proporțională cu reducerea capitalului social și calculată egal pentru fiecare acțiune sau parte socială;
- alte procedee prevăzute de lege.

X.3. Cazuri de modificare a actului constitutiv al societății

Capitalul social al unei societăți poate fi mărit prin:

- ☐ emisiunea de noi acțiuni;
- ☐ majorarea valorii nominale a acțiunilor existente în schimbul unor noi aporturi în numerar și/sau în natură.

X.3. Cazuri de modificare a actului constitutiv al societății

Legea nr. 265/2022 privind registrul comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în registrul comerțului

Articolul 219 din Legea societăților nr. 31/1990

***(1)** Hotărârea adunării generale privind majorarea capitalului social produce efecte numai în măsura în care este dusă la îndeplinire în termen de 18 luni de la data adoptării.*

